

Nahrávat či nenahrávat v lékařských ordinacích? Pacientům i lékařům to vyjasní nová metodika, na které se podílela i Kancelář ombudsmana

11.6.2026 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Mohou si pacienti během svého vyšetření nahrávat lékaře? A mohou si pořídit záznam i bez jeho vědomí? Kolem těchto otázek v praxi panuje řada sporů a nejistot. Ministerstvo zdravotnictví na ně přináší odpovědi v nové metodice. Svým odborným pohledem do ní přispěla i Kancelář ombudsmana a dětského ombudsmana. Metodika je nyní v připomínkovém řízení, po jeho skončení by mohla vstoupit v platnost.

Nahrávání lékařů pacienty a jejich blízkými – téma, které vyvolává emoce i právní otázky. Je pořizování takových záznamů legální? Jak s nimi nakládat? A ob stojí jako důkaz v případě sporu? Právě na to se zaměřuje návrh nové metodiky Ministerstva zdravotnictví, který vznikl v těsné spolupráci s Kanceláří ombudsmana a dětského ombudsmana.

Kdy a jak pořizovat a používat nahrávky?

Na základě návrhu metodiky Ministerstva zdravotnictví ombudsman přináší Desatero pro pacienty a jejich blízké:

- 1. Postupujte s rozmyslem a zdrženlivě.** Nahrávky pořizujte jen v přiměřených situacích, kdy informace nemůžete získat jinak.
- 2. Nahrávání by mělo sloužit zejména k ochraně práv pacienta.**
- 3. Volte otevřené a předem oznámené nahrávání, je-li to vzhledem k okolnostem možné.**
- 4. Vyhýbejte se nahrávání dalších pacientů a jiných nezúčastněných osob.**
- 5. Uchovejte originální nahrávku, včetně data a technických údajů.**
- 6. Nahrávku neupravujte.**
- 7. Zaznamenejte si okolnosti pořízení nahrávky.**
- 8. Nahrávku poskytněte pouze orgánům oprávněným ji posoudit** (o koho jde právě ve vašem případě, zjistíte v letáku ombudsmana Zdravotnictví: Stížnosti ve zdravotnictví)
- 9. Nahrávku nezveřejňujte ani jinak nešířte.**
- 10. Cílem nahrávky nesmí být nátlak či kompromitace.**

„Pacient je ve vztahu k lékaři obvykle tou slabší stranou. Pokud navíc nemá jinou možnost, jak prokázat ze strany zdravotníků nedostatek respektu nebo třeba nedůstojné zacházení, může si pořídit nahrávku. Souhlas k nahrávání nebude potřebovat v situaci, kdy nahrávku pořídí k ochraně svých práv. Když se rozhodne podat stížnost, může k ní nahrávku připojit,“ vysvětluje právnička Běla Vaverková, která se v Kanceláři ombudsmana a dětského ombudsmana specializuje na oblast zdravotnictví.

A právě z tohoto úhlu na otázku vytváření záznamů nahlíží i metodika „Pořizování nahrávek

zdravotníků a jejich využití při šetření stížností a ve správním řízení“. Ta mimo jiné upozorňuje, že zdravotnická zařízení nemohou nahrávání plošně zakázat, jak se to v současnosti někdy děje.

Nahrávání je totiž v některých případech zcela legitimní a může představovat jeden z mála způsobů, jak doložit průběh komunikace mezi pacientem a zdravotníky. Typicky jde o situace, kdy pacient použije mobil nebo jiné zařízení, aby zachytil konzultaci o svém zdravotním stavu. Nahrávka může sloužit také, pokud dojde na spor o průběhu lékařského poučení, nebo pokud je člověku odmítnuta lékařská péče.

Pacienti by však i v těchto případech měli upřednostnit otevřený přístup a zdravotníka o svém záměru natáčet jej předem informovat. Utajené nahrávky jsou až krajní možností. Zároveň ten, kdo nahrávku pořizuje, musí mít na paměti práva zdravotníků, ale i dalších osob, kterých by se mohla dotknout.

Nyní metodika prochází připomínkovým řízením. To potrvá do 10. července. Pak by mohla začít sloužit správním orgánům řešícím stížnosti v oblasti zdravotnictví. Zároveň poskytne dobré vodítko i zdravotním zařízením a pacientům.

Příklady případů, které v souvislosti s nahráváním ve zdravotnických zařízeních řešil ombudsman

- Zdravotnické zařízení ve svém vnitřním řádu neoprávněně zakázalo nahrávání
- Při vyřizování stížnosti na komunikaci nemocnice, která se týkala nezletilé pacientky, magistrát neověřil tvrzení zachycená na nahrávkách
- Matka si stěžovala, že jí a její dceru lékařka odmítla ošetřit. Ke stížnosti poskytla krajskému úřadu i několik nahrávek. Krajský úřad však k nahrávkám stěžovatelky nepřihlížel

https://www.ochrance.cz/aktualne/nahravat_ci_nenahravat_v_lekarskych_ordinacich_pacientum_i_lekarum_to_vyasni_nova_metodika_na_ktere_se_podilela_i_kancelar_ombudsmana